

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurca si Sambet'a, Fóiea una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 . v. a. Pentru tieri esterne 15 . sun. pe unu anu séu 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatória. Se pronunera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicara. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 16.

Brasiova, 28. Februaru 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRICA.

Maiestatea Sa c. r. apostolica s'a induratu prea gratiosu a redica la gradu de Barone pe vice-colonelulu Davidu Ursu cavaleru de Margin'a, cá cavaleru alu ordulu militare alu Mariei Teresiei dupa statutele acelu ordu.

TRANSILVANIA.

Sciri diverse din patri'a nóstra. Cestiunile cele mari si grele, politice, nationale, religióse, de economia nationale si finantiale, sub a caroru sarcina gememu cu totii, intru atat'a ne ocupa si óresicunã, ne inbuiba colónele, incatu alte sciri mai merunte, caracteristice inse atatu pentru viet'a sociala catu si pentru moral'a publica si chiaru privata a locuitorilor abia mai afla locu numai cá de doru. Si totusi nu puçine din acea clasa de sciri isi au pretiulu loru tocma si inaintea istoriculu de profesiune, cu atatu mai virtosu in ochi publiculu celu mare ce se intocmesce si trebuie adesea se se intocmesca dupa impregiurarile momentane, eara cu afacerile publice se ocupa numai candu incepu a lua o forma órecare, séu mai bine candu aceleasi devinu fapte complinite

Deci scópu nostru este a compune astadata cá unu felu de quodlibet din mai multe sciri, din care apoi facine isi póte alege dupa a sa placere.

Dupace secerisiulu din anulu trecut in o parte a tierii a esitu mai pre josu de asteptarea locuitorilor, in. gubernu provincialu ingrijatu de sórtea acelora ceru mai deunadi dela gubernulu centralu din Vien'a cá se se dea din vistieri'a tierii trei sute mii fiorini v. a. spre a se imparti (imprumutu) intre locuitorii cei mai lipsiti cá ajutorintia pana la secerisiulu viitoru. Frumósa si nobila ingrijire, adeveritóre a iubirii de ómeni; se ne fia inse ertatu a observá, ca in. gubernu, ca tier'a si natiunile Ardealulu au se cugete in viitorlu ia midiolóce neasemanatu mai strabatatore si mai duratóre spre a pre'ntimpiná lips'a, saraci'a si fómatea, midiolóce, care ceru cea mai incordata luare aminte a toturoru.

Gazetele unguresci si nemtiesci au inceputu a impartasi cá de o luna incóce mai multe casuri, cá marture pe catu ale unei saracii mari, pe atatu si ale unei caderi morale, despre carea noi ardelenii nu amu prea sciutu pana acumu.

Asia din tienutulu cetatii Segisiór'a se scirie, ca pe acolo cei mai avuti abia se mai potu aperá de multi-meas cersitoriloru, intre carii se vedu tocma si locuitori de ai orasiulu, carii mainainte isi tienea viet'a cu cate o mesaria. Din tienuturile Fagarasiulu, Orastiei, Clusiuulu se aducu la cunoscinti'a publiculu sciri despre furturi si hotii dese, cumu si despre unele fapte crude si barbare. In Orasti'a se spargu bolte si case, in catu politi'a cu tóta privegherea sa nu e in stare de a impedecea reulu. In Clusiu se mai afla, afara de femeia cea tinera omorita si scósa mai deunadi din Somesiu, inca si unu omu batranu aruncatu intr'o fantana. Totu in Clusiu trei hoti, imbracati „domnesce“ sparsera nóplea pe la 3 óre la colonelulu regimentulu, unde voindu se omóre pe sierbitorulu colonelulu, care apucase a se destepta si a se apara, pe candu sari si colonelulu

din asternutu, fusera siliti a o lua pe fuga, inse unulu din ei cu capulu spartu si cu pelari'a lasata in casa. Cateva focuri puse de mani hotiesci inca se intemplantu totu acolo. — Conte Joana Rhedei a dispusu a se dá in casele sale din Clusiu pe fiacare di la cate 32 ómeni saraci de mancare, supa, leguma cu carne, si pane. Esempulu prea demnu de alu invitá si alti ómeni carii se bucura de avutii mai mari. — Dela orasiulu armenescu Ibasfalau se scirie, ca unu romanu a omoritu pe unu notariu (logofetu) satescu anume Karthman, cum se prepune din resbunare.

In Turd'a unu unguuru anume Cs—s impusca pe altulu, cumu se spune din jalusia de amoru. In Argarbiu (satu amestecatu) se prinsera 18 furi si se escortare in faimos'a temnitia din Turd'a. —

Comerciulu Ardealulu in cursulu anulu trecut a fostu atatu de ticalosu, pe catu se apere Ddiu cá se mai fia vreodata asia. Sgomotulu politice, frecarile dintre gubernulu centralu cu natiunea magiara, cumu si cele intrenationale cate au decursu preste anulu intregu, au produsu firesce o mare nesigurantia in daraverile comerciale, eara acést'a cu atatu mai virtosu, ca dupace auctoritatile municipale alese sub gubernulu Dloru C. Miko si F. Kemeny au delaturatu si legile cambiale austriace (Wechselrecht) si procedur'a de mai nainte buna rea cumu a fostu, creditulu dintre publiculu negutiatorescu inca a trebuitu se dispara cu totulu si daraverile se mai facea séu numai pe bani numerati, séu nicidecumu, séu cu incarcaturi paganesci la pretiuri si la dobandi. Mai adaogemu aicia si lips'a de bani urmata atatu din recolt'a saraca, catu si din impregiurarea, ca noii ampoiati municipali din comitate si din scaunele secuesci ne priimindu mai neci o plata séu prea puçina, au si facutu spese prea neinsemnate. Asia comerciulu s'a marginitu numai pela orasiele sasesci, pe unde legile cambiale austriace au remasu in puterea loru; inse si pe aici, agio argintulu si alu aurulu au insuflatu destula grija si nesigurantia. —

In catu pentru platirea contributiunii amu ajunsu cá se vedemu ceea ce nu se mai audise in acést'a tieria, cá directiunea c. r. finantiala se incarce cu esecutiunea militara nu numai pe locuitori, ci tocma si pe auctoritatile municipale dela orasie sasesci, precumu Segisiór'a, Mediasiu, Orasti'a (mai si Sibiuulu si Brasiovulu) pentru restantii de cateva miu, pe care avea ale plati dupa veniturile si mosiile comunale. Acést'a impregiurare bate cu atatu mai virtosu la ochi, ca sasii cá unii carii voru in sil'a braçieloru se tréca de cei mai credintiosi, prin urmare si de cei mai iubiti supusi ai Austriei din tóta Ungari'a si Transilvani'a, niciodata n'au disu cá unguirii: ca nu voiescu a plati darea, ci numai ca nu o potu plati tóta cata se vine pe anu in cursulu anulu, fiindca este prea mare si alte nevoi inca suntu grele. Destulu atat'a, ca anume in Orasti'a, soldatii esecutori condusi de unu ampoiatu de finantia au intratu tocma si in localulu magistratulu, eara in Mediasiu pana in septeman'a trecuta inca totu mai staurá optudieci soldati pe cerbicea comunei. Mai este de insemnatu, ca unguirii au platitu preste totu darea anulu trecut, ba ei platescu de sila bucurosi inca si pe anulu curgetoru. Despre romani nu mai dicemu nimicu, ei platescu mereu

pana au, eara apoi mai dau si saric'a, securea, porculu, vi-tielulu si ce le mai remane.

Este prea de insemnatu, ca cu ocaziunea acestoru esecutiuni produse prin cunoscutele concluse ale comitatelor administrate de compatriotii nostrii unguri, guvernulu mai scóse inca si o multime mare de restantii, care remasesera din anii trecuti pana la 1855 inapoi. Nota: Transilvani'a platise pana la a. 1848 in capu de contributiune anuala dela 1 milionu pana la 1.400,000 fiorini m. a.; eara dela 1850 incóce darile tóte i se urcara treptatu dintr'unu anu in altulu, dela 6 milióne pana la 11 milióne. —

Ceea ce mai insufla grija publicului de la noi cá si pe aiurea este recrutati'a séu inrolarea la armata. Se cuvine a sci, ca patent'a séu legea imperatésca privitoria la recrutatia a remasu si dupa 20 Oct. 1860 totu cea din periodulu absolutismului in puterea sa, ce e dreptu inse ca aceeasi in cursulu anului trecutu se modificà in unele puncte, care au fostu recunoscute de ingreunatórie fórté. Asia de es: acelu Ș, in puterea caruia unu tata ce avea numai unu fiuu, trebuia se fia ajunsu la vrést'a de ani 70 si se adeverésca prin medici total'a sa neputintia de a'si mai castiga pana de tóte dílele, s'a schimbatu scarinduse numerulu aniloru tatatui la 60. Intru asemenea fiulu unicu alu unei veduve este scutitu de inrolamentu, fara a se intrebá dupa anii mamei lui, afara numai déca acést'a s'ar fi maritatu a dou'a óra. O inlesnire mare s'a mai facutu si prin aceea, ca pe candu mai nainte feciorulu unei familii ajunsu la 20 de ani cadea sub sórte inca si in casulu, candu ceilalti fratini ai lui ar fi fostu toti copii merunti, nedestoinici de a dá vreunu ajutoriu parintiloru, séu tocma toti de secsulu femeiescu, acumu dupa dispusetiunile mai noue suntu scutiti delá portarea armeloru inca si acei feciori, carii n'au nici unu frate mai mare de 18 ani. De altmintrea tacs'a de rescumparare dela servitiulu ostasiescu este totu cea de mainainte, adica 12,000 v. a.

ANIVERSAREA CONSTITUTIUNEI

d'in 26. Februariu 1861.

In 26. Fauru trecú anulu, decandu e in viétia patent'a d'in 26. Febr. fetulu d-lui ministru de statu actualu, care patent'a deschisa o era noua pentru tierile de Coróna a le Imperatiei austriace.

Acést'a di o serbara in Vien'a cu mare solenitate, de si suntu si pe acolo destui de aceia, pe carii numit'a patent'a nu-i prea multumésce.

Serbarea s'a inceputu cu liturgii si „Te Deum“ in tóte besericile Vienei.

In beseric'a Santului Stefanu cá de comunu a fostu mai mare solenitatea. Pe altariu ardeau 62 de lumine. Au fostu de fația mai multi Archiduci, ministrii, membrii consiliului de statu, maiortatea consiliului imperialu, profesorii dela universitate, magistratul cetatii, reprezentantii camerei comerciali scl.

Dupa beserica s'a dusu deputatiunea magistratului scl. in resiedentia si a predatu o adres'a Maiestatii Sale, esprimendusi multumit'a pentru dat'a constitutiune comuna. Mai. Sa li-a respunsu in terminii urmatori:

„Primescu adres'a Dvóstra cu o multumire sincerisemtiemintele loiale, ce le declarati in privinti'a mea si a casii mele; multumit'a, ce o exprimati pentru constitutiunea de mine data, o privescu de garantia pentru aceea, ca a-ti cunoscutu pretiulu acelei-a. Precumn staruintiele mele suntu indreptate intr'acolo, cá se inaintezu fericirea popóreloru mele, asia contezu la aceea, cumca si reprezentantii capitalei Mele inca se voru nesui a colucrá spre binele concetatiiloru lor.“

Dela Mai. Sa plecà deputatiunea la ministrulu de statu, si acestuia asemenea-i prededera o adresa. D. Ministru le respunse camu asia: „Cá unu nascutu vienesu, totudeun'a amu onoratu capital'a cu deosebire. Me bucuru ca amu posiediutu increderea locuitoriloru ei inca atunci, candu fii chiamatu in fruntea trebiloru statului, si acést'a incedere-mi va da potere, decumva in deslegarea problemei mele asi mai dá peste pedeci mari. Esprimerea repetita a incederei publice, cu care sumu fericitatu astadi, e deosebitu de mare pretiu naintea mea, pentruca prin ast'a me simtiescu impintenatu a procede si mai departe pe calea alésa.“

S'a mai dusu apoi deputatiunea si la ambii presiedinti ai consiliului imperialu, esprimendusi multumit'a pentru ostenelele lor, si incunoscintandu-i, cumca magistratul cetatienescu i-a alesu de civi onorari.

La 4 óre a fostu unu prandiu mare in otelulu Munsch, unde au fostu chiamati si dd. ministri, ear' d'in membrii casii de josu a cons. imp. 120 si d'in a casii de susu 40 insi.

Séra a fostu deschise teatrele suburbiiloru gratisu pentru poporu. Iluminatiunile n'au fostu, numai ici colea.

Decatu tóte este mai de mare insemnatate o impregiurarea, ca Mai. Sa decorà pe d. ministru de statu Schmerling cu ordinulu crucei mari a Santului Leopoldu, pentru fidelile servitie, chiaru in aniversarea patentei d'in 26. Febr.

D'in tierile coronei unguresci nu se scie de asemeni manifestatiuni, decatu de cele d'in Sibiiu pana acum.

In Ardealu s'a serbatu diu'a de 26. Fauru cu mare pompa; intre altele dede D. cons. sil. comite sasescu C. Schmid o dinea festiva diplomatica, la care toastele, privitorie la importantia acestei aniversarie, desvoltara insemnatatea constitutiunei daruite de inalt. imperatu pentru tóta monarchi'a. Séra vr'o suta ómeni de tóta plas'a serbara asemenea aceea di, redicanduse toasté pentru Mai. decatra Comes, despre intrarea Ardealului in senatulu imperialu, pentru min. Schmerling si armata, la care respunse Escel. Sa D. comandantu alu trupeloru, music'a intonà, corulu cantà: „Siebenbürgen Land des Segens“, cu unu cuventu Sibiiulu preluca la serbarea acést'a intre tóte localitatiile desuptu corona Ungariei, dupa cumu si au totu cuventulu a face acést'a cu totii.

In acea di se telegrafase ministrulu Schmerling despre serbare, care respunse ear, prin telegrafu, ca consimntirea sibieniloru ilu intaresce in increderea, ca i va succede opulu celu dificilu, incredintiatu lui de Maiestate; asemenea nrmà si cu Principele Lichtenstein.

In 8. Martie nou se tienú siedinti'a Universitatiei cea asteptata de multi, in care se puse la ordinea dilei operatulu comisiunei de 7 despre nationalitati si teritoriu nationalu, si sa primitu; despre care in Nr. viitoriu pe largu.

— In tóte comitatele si districtele s'au denumitu personalulu la sedrii, si credemu, ca justiti'a eara'si se va asedia pe unu pitioru mai securu, decumu fu in anulu trecutu.

BUCOVIN'A. De lunga ruinele cetatii Arcobadar'a, in duminee'a lasatului de brandi'a 1862. Mulu stimat D. Redactoriu! Intru'n'a curespundentia data de aice in 1. Decemvre 1861 leseramu, cumca dupa ce amblase lepturariulu romanescu cumpusu de profesoriulu D. Arune Pumonlu pe la mai multe icoane, ajunse in fine la consistoriulu nostru, carele avea se incuviintiedie pentru tiparirea-i, bani din fundulu nostru relegiunariu. Dechiarandu consistoriulu, cumca incuviintieza, s'a rentorsu lepturariulu la guvernulu si de acolo la ministeriu. Pe candu asceptamu, cumca acestu din urma va da fara traganare lepturariulu la tiparitu, ne vedemu surprinsi de scirea, cumca elu l-a tramisu la consistoriu, provocandu-lu, cá se-si dee judecata despre bunetatea ortografiei lui. Consistoriulu din parte-si a concrediutu formatiunea judecatii acesteia, asiedenteliu consistorialu preastimatulu Domnu Teoctistu Blazieviciu. Noi nu ne indoimu cumca Santiea Sa, formandu-si judecat'a, va luá in privire o data, cumca lepturariulu acela cauta se cuprinda in sene si ortografi'a cu literele strabune, ne mai aflandu-se nece una parte locuita de romani, in carea nu s'ar intrebuintiá literele strabune, si prin urmare, cumca copii trebuie se fia informati atatu cu scrierea catu si cu cetirea cu litere de acestea, déca e vorb'a, cá cartile, cari voru fi scrise cu asemenea litere, se nu remana pentru densii fara de folosu; a dou'a: déca i s'ar paré, cumca nu afla intr'ens'a (ortografia) deajunse deplinetate, scaderea aceasta nu e de ascrisu autoriulu lepturariulu, oi stadiulu, in carele a intratu limb'a desvoltandu-se. De aceea si avemu toata increderea, cumca parintele Blazieviciu netrecundu-le aceste cu vederea 'si va da judecat'a aprobatoaria si asia va respinge dela sene imputatiunea romaniloru, ca a impededatu seau a contribuitu la impedecarea tiparirii lepturariulu aceluia, a caruia esire la lumina e asceptata cu fórté multa sete mai alesu din partea junimei studiósé Scl.)*

Jacobu Sierbanu.

*) Asia fratiloru! Nemica se nu ne retiena dela seriós'a contielegere prin lamurirea opiniiloru; se nu privimu la persóne, dar' neci se pasimu in contra lor, ei numai in contra lucrulu insusi facutu séu facundu de orce persona; lucrulu nu persónele se fia idolulu nostru. — Apoi persónele; care nu respectéza parerile, ei facu numai de capulu seu, de si reu fara pasare, voru avé ele resmeritulu lor, si celu puçinu pentru alte dati voru fi inaintea natiunei de sene desaprobate. — Se lasamn cu totulu deolature si pruritu de predilectiuni, de singularitati si certe de lana caprina. Eara in privinti'a ortografiei ve rogu se fimu un'a, si apoi candu asociatiunea literara de aici, in care poteti si Dvóstra fi reprezentanti, va face alti pasi inainte, atunci earasi cu toti se ne conformamu autoritatiei ei, ca acumu avemu si auctoritate, care se ne ajute

CRONICA ESTERNA.

ROMANIA. „Monitorulu“ publicase urmatórea scire:

Unu poetu frãncesu, vorbindu de legend'a mamei lui Stefan celu mare la cetatiu'a Neamtului, unde aceasta demna femeie, dise fiului seu, ca fara de laurii victoriei nu'i va permite a intr'a in cetatiua, se exprima astu-feliu:

„Numai este timpu candu femeile Moldave sciau sa fia mame si patriote totu de odata.“

Negrisitu ca poetulu pesimistu se amagesce in nobil'a s'a parere de rau. Acele fémei potu se esiste, dac'a circumstantiele de atunci s'aru repet'a.

Eata o depesia ce se adresa Mariei Sale Domnitoriului, de maica-s'a, cu ocaziune'a actului Unirii definitive.

„Amu doritu a mai trai numai cá se vedu Romani'a-U-nita. Astadi dorescu, cá Dumnedieu se'mi mai lungésca viéti'a numai cá se me bucuru catu-va timpu de binefacerile acestui actu mare. Eu suntu sanatósa, si potu óre se nu fiu bine, astadi mai alesu.“

Sultan'a Cuza.

AUSTRI'A si PRUSIA in GERMANIA.

La prim'a vedere s'ar paré, ca publicitatii romanesci si publicului ar avea se'i pase fórte puçinu de lucrurile si afacerile Germaniei; déca inse vomu cautá mai deadrópe, vomu fi constrinsi a recunósce, cumca déca nu mai multu, reporturile inse ale Austriei catra celelalte tieri germane trebue se ne intereseze indata in a dou'a linia dupa cele din patriile nóstre.

Istori'a Austriei si a Germaniei coprinde pagine numeroase marturisitórie, ca pe campiele acelora s'au versatu mai adesea multe persaie de sange romanescu. Resbóiele cele cumplite si potemu dice cu totu dreptulu barbare din dílele lui Fridericu II. regelui Prusiei, resbóiele lui Napoleonu I, au constatu viéti'a multorua batalióne si scadróne compuse din fiii natiunii romanesci, cari au conluptatu dieci de ani alaturea cu celelalte trupe imperatesci, si nu este asia de multu, candu la 1850 erá pe aci se se incinga intre Austri'a si Prusi'a unu altu resboiu cruntu, carele erá se strabata pana in anim'a Germaniei. —

Intrebarea a fostu, este si parenise ca va mai fi: Se intre Austri'a cu tóte tierile sale, germane si negermane, séu cu alte cuvinte, se fia Austri'a privita si recunoscuta intr'éga cá monarchia de nationalitate politica germana fara a se mai respectá politicesce nationalitatile celelalte? A dou'a intrebare: Se se restaure corón'a imperiului germanu sfarmata prin Napoleonu I la 1805? A trei'a: Pe alu cui capu se se reasiedie acea corón'a?

In acestea sta greutatea cestiunii germane. Austri'a si Prusi'a isi disputa rol'a de capi conducatori ai Germaniei; ele nu'si potu imparti predominarea loru preste celelalte staturi mai merunte!

Cá de doua luni incóce susu atinsele cestiuni au ajunsu a dá din nou materia unoru note si proteste diplomatice, cum si debateriloru parlamentare in camerele Prusiei.

Diferinti'a între Austri'a si Prusi'a façia cu Germani'a este mare. Prusi'a cá statu suveranu face mai cu intregulu seu teritoriu parte constitutiva din confederatiunea germana (deutscher Bund); din contra cas'a domnitória austriaca avendu mai multe coróne pe capulu seu coprinse pe lenga conditiuni respicate, cu partea mai mare a tieriloru imperiului seu se afla a fara din Bund; pentruca Ungaria, Transilvani'a, Croati'a, Slavoni'a, Dalmati'a, Veneti'a, Galiti'a cu Lodomeri'a si Cracavia, cum si Bucovin'a niciodiniór'a nu au facutu parte constitutiva din asia numitulu Bund nemtiescu, pentruca nici s'au tienutu vreodata de repausatulu imperiu germanu, prin urmare tractatulu europénu din 1815 inca nu a voit'u a recunósce Austriei dreptulu de a intrá cu acelea cu totu in Bund, carele suplinesce óresicum pe vechiulu imperiu romano-germanu. De aici purcede, ca diet'a confederatiunii germane din Frankfurt nu are a se amestecá de locu, spre es.

a deveni cu totii la o singura meta. — Celu pucinu in Gezata scrieti dupa ortografi'a comisiunei filologice, si apoi portati grija de junime, cá se aveti celu pucinu profesori prin gimnasie si oficiali pela oficie si romani, ca Dómne reu mai stati si in punctulu acesta! Eu me tienu de cuventu, numai esiti pe façia aperiatori causei drepte, cumu se cade unui romanu, chiaru si candu amu avé a patimi, ca numai foculu probéza aurulu! In adversis virtus! Virtus reprimi sed devinci nequit.

Red.

in afacerile Ungariei séu ale Transilvaniei. Si érase vice versa staturile germane confederate nu suntu datóre se apere tierile coróneloru ungueresci, galitiane, italianesci scl. in casu, candu cas'a domnitória austriaca ar fi asuprita din vreo parte pentru aceleasi, precumu se intemplá si la 1859. Din contra inse, lucru curiosu si straniu. Austri'a e datóre se apere pe tóte staturile germane cate suntu confederate la Frankfurt. Acést'a s'a intemplatu mai virtosu in dílele lui Napoleonu si dupa aceea cu alte ocaziuni, candu apoi gubernulu austriacu a scosu in Germani'a spre ajutoriulu ei nu numai regimente austriace séu boemice, ci orice ostasime, care de unde o avea, „Ungarn und Sekler, Croaten und Walachenregimenter,“ care era mai de'ndemana si mai brave.

In anii dela 1849 incóce ministeriulu Schwarenberg-Bach isi pusese piciorulu in pragu, pentru cá se contopésca pe tóte corónele casei domnitóre intr'o singura corón'a si apoi se intre eu tóte tierile in „Bund“-ulu nemtiescu, pentru cá se se póta dice fara minciuna, ca Germani'a se intinde pana la Orsiova, pana la Brasiovu si la Suceava, cum si pana la Lago di Como prin Itali'a nainte. Se intielege si nespusu de noi, ca cu acestu scopu mergea alaturea si incordat'a silintia de a germanisá pe popórale negermane, o silintia acést'a, carea costá pe atunci milióne multe, de si aruncate in apa fara picu de resultatu. Déca numitulu ministeriu ar' fi reesitu cu acestu planu alu seu colosalu si periculosu in gradulu celu mai inaltu, atunci o putere atatu de cumplita concentrata in Frankfurt erá se stórca pe usioru absolut'a suprematia asupra Germaniei, prin urmare si asupra Prusiei, apoi inca numai unu pasu, si coron'a imperiului germanu erá se se reasiedie pe capulu casei Haubsburgice, eara nationalitatiloru negermane li se potea cantá „Vecinic'a pomenire.“

Intr'aceea se cuvine a insemná, ca Austri'a nu are nici unu felu de popularitate in tierile germane, pe unde majoritatea locuitoriloru se tiene de confesiunea protestanta; din contra earesi Prusi'a se bucura de simpatii inca si in tierile catolice, pe unde ómenii au inceputu a se incredintiá, cumca libertatea constitutionala va gasi ori si cum aparatoru in statulu prusianu.

Este in Germani'a o reuniune politica marétia, cunoscuta sub numele de National-Verein, compusa din o multime de barbati de frunte, scopulu carora e, a inalti'a pe Prusi'a tocma acolo, unde se dice ca ar' voi se ajunga Austri'a, se 'i dea adica o suprematia si póte state, prin care Germani'a se ésa odata din acea stare nationala si politica destramata, intru care se afla pana astadi desbinata intre mai multi cá 30 suverani si mai maricei si mai meruntiei, buna ora cá reguletii Greciei din secululu Agamemnon si Ulisses.

National-Verein este organisatu de catra partit'a germana democratica. Ce ni se pare inse, ca dela unu timpu incóce se aflara tocma si cativa suverani nemtiesci, carii petrunsi de neaparat'a trebuintia a unei legaminti mai strinse intre sine, cum si a concentrarii puteriloru nationale, formara partit'a care se numesce partit'a dela Gotha (die Gothaische Partei), cace odata si pusese corón'a pe capulu regelui Prusiei, ceea ce inse Austri'a o nimici la 1850.

Cu tóte acestea Prusi'a nu a desperatu; barbati ei de statu sufla in spudie mereu. National-Verein si partit'a gothaiana o ajuta. Deci aceeasi Prusia dela Ianuaru incóce mai facú unu pasu inainte. Ea adica provocá pe mai multe dinastii germane cá tiene nduse ele de legamintele vechi ale confederatiunii, se intre fi cu Prusi'a in confederatiune separata si mai strinsa. Cá de inoepetura era destulu si ațat'a. Domnitorii „aliati“ mai strinsu cu Prusi'a ar' deveni șasali séu gubernatori ai regelui prusianu, armat'a loru ar' recunósce suprem'a comanda a unui singuru general en Chef, care ar' fi totu regele, si asia o parte mare a poterii germane s'ar' concentrá la o singura mana.

Se intielege ca Austri'a précepú indata, in oatrau tientesce Prusi'a, prin urmare indata si protestá in contra incercariloru prusienesci nu numai prin cabinetulu seu, ci si prin acele cateva cabinetu, care tienu eu Austri'a si sunt cunoscute sub numirea de partit'a de Würzburg.

Pana aici ar' semaná, cumca Germani'a este pe calea de a se preface in doua castre (tabere), adica un'a prusiéna si ceealalta austriaca. Timpulu va desvoltá desbinarile acestea si mai departe, ocaziune mai de aprópe spre a sparge rivalitatea pe façia póte veni dela ducatul Hessen, carele inca la a 1850 desfiintiase constitutiunea tierii avutu dela 1831 si nu incéta pana in díu'a de astad' a 'si batujocori pe supusii sei in totu modulu. Austri'a tiene cu ducele de Hessen, Prusi'a este in contra lui.

ITALIA. Turinu, 4. Martie. Ministeriul nou sa compus din Ratazzi, presedinte si de esterne, Quintino Sella la finantie, gener. Pettiti la resboiu, admiralulu Persano la marina, Mancini cultu, Cordova iustitia, Pepoli agricultura si negociu. Nouii ministri au si depusu juramentulu, si Ratazzi cu Napoleon se voru intielege mai bine spre compunerea cauzelor urgente.

FRANCIA. Parisu, 5. Martie. Imperatul isi retrase proiectulu de lege pentru dotatiunea gen. Montauban, cá se nu vina in conflictu cu corpulu legislativu. Demonstratiunile junimei, care strigara pe strada; de traiésca Victor Hugo si Ledru Rolin, capii socialismului, dau de cugetatu guvernului, ca in Franci'a se afla multe elemente destruitoare, si déca nu se voru ocupa cu cauze mari, potu se devina periculóse. Angli'a urméza infricosiatu si Franci'a face asemenea armandu esemplului ei.

Parisu. „Constitutionalulu“ dela 16. Fauru are despre Romani'a acestea: „Daca este unu poporu, care merita incuragiarele si simpati'a Europei, este fara indoie la populu romanu. Fara violintia, fara sgomotu, mai fara se se audia, prin singurulu efektu alu unei vointi staruitoare, alu unui raru spiritu de conduita, alu unei inteligente si patriotice armonie intre guvernanti si guvernati a isbutitu, in puçini ani si in contra atatoru puternice pedice, a dobendi autonomi'a s'asi a'si deschide o cale catra o conditiune mai buna si catra o destinatiune mai mare.

Acestu poporu este unu poporu bine nascutu, unu membru demnu alu nobilei familii latine, unu poporu totudeodata plinu de prudentia si de tarie, intr'o lunga conditiune de vasalu a sciutu se conserve nestramutatu personalitatea s'a; unu poporu a carui grabnica norocire, de natura a surprinde pe cei nebagatori de séma, este meritata de densulu si de unu bunu esemplu. Pentru aceste cuvinte ne place a reveni érași la ceea ce'lu privesce, la interesele sale, la tendentiele si trebuintiele sale, cu o predilectiune, pe care nu ne tememu a o marturisi.

In articolii precedenti ce amu consacratu la cestiunea prea multu nebagata de séma a nascerii nationalitatii romane, n'amu incetatu de a spune Romaniloru ca ei voru castig'a totulu asteptandu dela timpu consolidarea si desvoltarea institutioniloru, cu cari i a inestratu conferinti'a.

Nu ne amu sfiutu a sustiené noi cei d'antaiu, ca cu totu caracterulu pe viétia alu concesiuniloru ce firmanulu Portii acorda Principatelor, nu se putea crede cá puterile garante se nu voiésea a vecinici beneficiulu acelor concesiuni pentru Romani.

In urm'a publicarii articoliloru nostri, o dovada considerabila a venitu se dea priviriloru nóstre particulare o autoritate ce le lipsia, Ne va fi iertatu a profit'a de dens'a.

Eaca cum se exprima Espunerea starii Imperiului in privinti'a Principatelor Unite :

„Cabinetele voru fi chiamate la terminulu ficsatu de firmanu, a se concert'a cu guvernulu otomanu pentru a apreti'a situatiunea Moldo-Valachiei, si a decide déca cere o întórcere simpla si pura dupa terminii conventiunii, séu déca nu reclama, din contra, mantinerea Unirii cá basa de acum inainte permanenta a institutiuniloru Principatelor.“

Reflexiunile nóstre, inspirate de o sincera simpatie pentru caus'a moldo-romana, au ajunsu literalmente la conchiuderea formulata prin documentulu oficialu: „Viitorulu acestei tieri nu mai aterna astadi de catu dela intieptiunea cu care ea va sci a'lu prepar'a.“

Asia dara, guvernulu françesu indémna si incuragéza pe Romani la incredere, totu deodata inse le recomanda moderatiune si intieptiune.

Principele Cuza exprima aceleasi sperantie in discursulu ce a rostitu la deschiderea camerei romane.

„Nu me indoiescu, Domniloru, ca nici Inalt'a Pórta, nici puterile garante nu voru cuget'a a desfiinti'a in viitoru Unirea ce au recunoscut'o atatu de necesarie pentru fericirea Principatelor.“

Principele Cuza adreséza Romaniloru aceleasi povetie cá si guvernulu françesu: „Fiti securi, Domniloru, ca infaciosindu Europei civilizate o natiune de cinci milióne de suflete, stensu legate prin solidaritatea de simtiri si de interese; lucrandu cu intieptiunea la consolidarea institutiuniloru nóstre si la asiediarea libertatiloru publice pe temeli'a singura mantuitoare a ordinii publice; marginindu actiunea si aspirarile nóstre in

cerculu proprielor noastre interese, nu numai ca vomu garanta prosperitatea si esistenti'a Romaniei, dar' nimini nu vom cuget'a a desparti aceea, ce Dumnedieu a lasatu cá se fia unitu.

Recomandandu Romaniloru intieptiunea, putemu ó dice ca pretindemu a-i opri si a-i tiené acolo, unde au ajunsu a-i adormi intr'unu statu quo fara energia si a-i face nesimtitori la trebuinti'a ce simtu tóte popórele, toti ómenii de merge inainte? Nu, fara indoie la nu. Dara amu voi se le a ratamu calea adeveratului progresu, insciintiandu'i a se feri de nisce ilusiuni cu atatu mai periculóse si de nisce visuri cu atatu mai amagitóre, cu catu grabniculu lor norocu este ma capabilu de a-i imbat'a.

Romani'a a esitu din periodulu de incercare si de crisa ce-i mai remane de facutu spre a intari si consolidá situatiunea ce-i a facutu nisce impregiurari providentialu fericite. Acésta o vomu cercet'a intr'unu articulu viitoru. A. Grenier.

GRECIA. Reporturile ce vinu din Greci'a, marturisesca tóte adeverulu lucrului, cumca eruptiunea fú pripita, in care jucara roluri agenti piemontesi, si ca totulu ésa la totala fugarire a regelui Ottone de impreuna cu intrég'a dinastia si cu toti nemtii, cati se mai aflau in servitiu grecescu. Ur'a intre un'a si ceealalta natiune crescuse érași de minune. In ura catra nemti, precum si in alte privintie, grecii suntu ceimai demni amici ai italianiloru.

Sedinti'a extraordinaria a camerei care se tienú, pe candu ajunsu scirea despre resculare dela Naupli'a, a fostu cea mai insemnatóre, care de ani se tienú in Atin'a. Se adusera ma multe cuventari inainte, si in urma se facú intr'unu glasu urmatoriulu conchisu: „Respicandu camer'a durerea si intaritatiunea s'a in privinti'a miscarei insurectionale in Naupli'a, aproba totu odata tóte measurele, cari se pusera la cale de catra guvernulu, si concede acelora deplin'a loru incredere si conlucrare, cá in impregiurarile de façia se lucre dupa bun'a loru aflare. Ea isi respica convincerea sa, cumca armat'a grecésca juramantului si chiamarei sale va remané credintiósa, chiaru cu oferirea vietiei sale, spre nimicirea resculatiloru si spre apararea tronului si a patriei in contr'a fiacarei intreprinderi orbu-indresnetie, care aru amenintia securitatea si repausulu aceleia.“

Nrulu 62 1862.

DECISIUNE.

1—

In caus'a de impaciuire a lui Anioniu Szabo, negutiatoriu din Bradu in urm'a §. 27 alu regulamentului provisoriu de judecatoria concursuala se deschide concursulu in contra averei densului, si se denumescu provisorialmente de curatorulu masei — Josifu Pietsch din Bradu, eara de procuratorele litei Dr. Jacob Brendusianu, vicefiscalulu Comitatalului.

Loculu de infaçiosiare se defige pentru creditoru — Baia de Crisiu — si termenulu 30. Aprile 1862, la 9 óre, inainte de amédi, pe candu toti aceia, cari ar' avé pretensiuni din mas'a concursuala sub orice titlu de dreptu, — se provóca, cá pretensiunile lor se le substérna acestei sedrie, cu accluderea documentelor, cu atatu mai vertosu, — fiinduca, substernutu mai tardiu nu se voru luá in consideratiune.

Din sesiunea sedriei civile a comitatului Zarandu, tienuta in Bai'a de Crisiu in 19. Fauru 1862. Estradatu prin Diénes, v.-notaru

Nro 1954 civ.

E D I C T U.

Dela judecatoria districtuale Fogarasu se face de comunu cunoscutu ca la cererea esecutului Domnialui Domnului George Eiser prin plenipotentele seu Domnulu Fiscalu Joanne Romanu din Fogarasu, in contra D. lui George Rosiu din Fogarasu pentru platirea unei sume de 100 fl. v. a sau concesu vendiarea casei esecutului de sub Nr. 844 892 in Fogarasu pretiuita cu 105 fl. v. a., si diu'a de vendiare se determina mai antaiu pe 12. Martie 1862; apoi pe 31. Martie 1862 inainte de amédi la 10 óre la casa esecutului cu acea bagare de séma, ca neputenduse antaia óre face vendiarea cu pretiulu estimatiunei, a dou'a óra ea va urma si mai diosu de acésta.

Toti aceia, cari au castigatu vreunu dreptu hipotecariu pe aceste realitati, se provóca ase insinua la diu'a de vendiare, caci altfelu siesi vor' avé de asi multiami urmarile.

Conditiiunile mai de aprópe ale vendiarei se potu vedé in oficiolatul judecatoriei. Fogarasu in 13. Fauru 1862.

2—3

Din sedinti'a judecatoriei districtuale.

Cursurile la Bursa in 11. Martiu 1862 stá asia:

	Val. asc.	Fr. pr.
Газини д.м.срѣтши	6	54
Азгеврѣ	136	35
London	137	70
Ампрѣмѣтѣлѣ националѣ	84	10
Облигаціе металиче екі de 5 %	70	45
Акціе вапкѣлѣ	824	
„ кредитѣлѣ	199	—